

UNA MICA DE TOT

Miquel Spa

miquelspa@regio7.cat

Bellver d'Urgell, Guardiola de Cerdanya

El traçat de la carretera N-260 entre Puigcerdà i la Seu d'Urgell segueix a grans trets el curs del riu Segre. El vial va superant les elevacions de la plana cerdana, l'estret d'Isòvol, el meandre de Sant Martí dels Castells, els congostos del Baridà i els prats oberts de l'Urgellet. El traçat deixa entreveure en alguns racons el traçat antic, el que les posteriors actualitzacions del vial ha anat convertint en trams per aturar-se. Son com miradors improvisats. Amb l'asfalt ja trencat i la vegetació recuperant-li el terreny perdut. El que sorprèn a primer cop d'ull d'aquests vells trams abandonats és l'amplada. Una dimensió que parla d'un altre temps. D'un Pirineu de comunicacions difícils; de trajectes llargs; de vida de poble i sortides molt puntuals a les capitals comarcals. Els padrins dels pobles més petits de la Cerdanya expliquen que amb prou

feina anaven una o dues vegades a l'any a Puigcerdà o la Seu. Avui molts cerdans es desplacen cada dia cap a l'Alt Urgell o fins i tot Andorra i Berga. Les comunicacions físiques i mentals son tota una altra cosa. En aquest nou context de mobilitat, els pirinencs també han anat adaptant les rutines diàries a les noves possibilitats, i en aquesta dinàmica, la tria del centre escolar, també s'ha ampliat. Hi ha joves de Cerdanya estudiant a les escoles i instituts de la Seu, des de fa més d'un segle, quan la Cooperativa Cadí va establir aquest lligam econòmic i social entre l'Urgellet, el Baridà i la Batllia, amb Bellver de capital. Igualment, hi ha joves cerdans estudiant a l'institut de Bagà. Uns setanta. Un autocar sencer de joves que cada dia travessa el túnel del Cadí perquè per a ells el túnel no és més que això. No separa res. El Pirineu i el Prepirineu es confonen

per les valls i la seva gent. El departament d'Educació no veu amb bons ulls aquesta mobilitat. En diu turisme escolar. També la mobilitat de les famílies de pobles que van a escoles d'altres pobles que sovint posa en perill centres amb teòricament un número suficient de nens locals. Potser cal mirar els projectes educatius i no veure la mobilitat com un caprici de les famílies. Preguntar-se perquè pares i joves van amunt i avall. Potser per molts bellverencs la Seu és la capital i per molts cerdans Bagà és també la seva comarca. Potser la frontera que el departament dibuixa entre Bellver i Prullans per designar institut resulta arbitrària. El debat es replanteja amb el projecte de l'institut escola de Bellver sobre la taula. Amb comunicacions que no tenen res a veure amb la vella carretera estreta i abandonada entre la Seu i Puigcerdà.